

ЗМІСТ

Подяки	4
Розділ 1. Вступ	
Інша країна	6
Зрілість	12
Розділ 2. Політика в новій республіці, 1949–1960 рр.	
Неспокійне десятиліття	23
Орел і ведмідь	49
Криза середини 1950-х років	59
Лемассова весна	65
Розділ 3. Дублінські газети і криза 1950-х років	
Дублінські газети в повоєнному світі, 1948–1962 рр.	72
Фермерство й економічна криза	73
Повільне визнання індустріалізації	80
Нові ініціативи	85
Розділ 4. Від поля до фабрики	
Від поля	91
До фабрики	106
Розділ 5. Тримаймося, за що маємо: світ праці	
Нед Лудд: захистіть наші робочі місця	130
Об'єднання спекулянтів і дрібнооптові крамниці	165
Розділ 6. Навчання і підготовка: освітні війни	
Учіться, як уникнути	173
Учіться, як збагатити	194
Розділ 7. Дублінські погляди: далеке дзеркало	
« <i>Sé mo thuairim</i> »: це моя думка	217
Обмеженість лагідного розуму	225
Господня воля досі дає	232
Примітки	237

ВСТУП

ІНША КРАЇНА

Якось наприкінці 1950-х років у Дубліні, повертаючись пополюдні зі школи, я стояв на сходах під тодішнім залізничним вокзалом Гаркорт-стріт і чекав автобус № 14, яким доїздив до свого дому в районі Дартрі. З вокзалу саме вийшов священик, що вочевидь дуже поспішав, він пробрався крізь чергу людей, які чекали автобус, і заскочив до свого автомобіля «*Morris Minor*», що стояв коло вокзалу. (П'ятдесят років тому в Дубліні не було проблем із паркуванням). Вулиця була з двостороннім рухом і майже без машин. Священик круто розвернувся, вочевидь з наміром поїхати до центру міста. Водночас із-за рогу з вулиці Гаркорт-роуд виїхав мотоцикл і врізався в бік автомобіля. Мотоцикліст був на головній дорозі. Бідолаха перелетів через машину, глухо впав на дорогу й лежав непорушно. Довкола його тіла зібрався невеличкий натовп. Священик вийшов із машини й гукнув, ні до кого не звертаючись: «Він цілий?» Потім поспіхом знову сів до машини й помчав по Гаркорт-стріт. Я був такий приголомшений, що навіть не зметиковав записати номер його авто. Я й гадки не маю, що сталося з мотоциклістом. Зрештою приїхала швидка допомога і забрала його – може, ще живого й пораненого, а може, вже мертвого. Можливо, священик зателефонував і звернувся по допомогу: я ще й тепер сподіваюся, що саме так і було.

Це один з моїх незабутніх спогадів про Ірландію 1950-х років, і він певною мірою узагальнює реалії тієї пори. З людьми ставалися нещасні випадки, яким не було жодного пояснення і які навіть не розслідували. Одну мою добру знайому з'валтували, коли вона поверталася додому берегом річки Доддер, і про це знали всі. Однак ніхто не говорив про це вголос і мало хто наважувався заговорити про це бодай пошепки.

У Дартрі жили євреї, протестанти і католики. Я вважав євреїв за своєрідний різновид протестантів, але дорослі ніколи не обговорювали релігійних питань, чи, власне, відносини між різними релігіями. Коли мені було років одинадцять, я грався олов'яними солдатиками з двома хлопчиками – протестантом і євреєм, що жили по сусідству. Діти з'ясовували релігійні питання по-дружньому. У євреїв усе дуже просто – вони вірять лише в Бога, у протестантів – трохи складніше, бо вони вірять ще й в Ісуса, а бідолашні католики – ще й у Богородицю, крім тих двох. Дійшовши такого висновку, ми всі втратили будь-яку цікавість до плутаних питань теології – тієї пори ми навіть не знали такого слова – і повернулися до цікавіших тем: британських солдатів і нацистів, японців і янкі.

У дванадцятирічному віці діти-протестанти припиняли гратися з іншими дітьми, і то була незбагненна таємниця, на яку ми дуже нарікали. Владу загалом вважали за примхливу і, можливо, небезпечну, людина ніколи не знала, кого вона може роздратувати своїми діями або словами. І вона й гадки не мала чому. Здавалося, всі повсякденні питання були повиті якимсь неказаним табу. Тієї пори панували таємничість і темні схеми відповідальності, чи, радше, безвідповідальності. Можливо, то був дитячий погляд на світ, характерний для будь-якої пори і будь-якої країни, але, здавалося, він зберігався і в дорослих у тій іншій країні, якою була тоді Ірландія.

Джерард Вілен і Керолайн Свіфт пропонують дивовижний приклад дорослого варіанта моєї маленької незавершеної